

KUNSTNERNES HÆNDER

Flemming Brian Nielsen fra Horsens hugger fra Horsens hugger Skulpturer for de anerkendte kunstnere

Tekst: Bente Just
Foto: Lars Rønbøg

I kolde haller og under presninger udendøre i det yderste af Københavns sydhavn arbejder han hurtigt og præcist med hammer og mejsel. Han hugger de skulpturer, som er skabt i kunstneres hænder. Han er kunstnerens hænder. „Han“ er Flemming Brian Nielsen er 35 år, horsensianer og en af Nordens dygtigste kunststenhuggere.

I sydhavnen hugger han skulptur efter skulptur for anerkendte kunstnere - og er indehaver af det gamle stenhuggerfirma, som af andre betegnes som det bedste i Nordeuropa.

Lokaliteten er alt andet end sofistikeret. Meget af arbejdet foregår udendøre året rundt, men det er alligevel her, kunstnere som Bjørn Nørgaard, Hein Heinsen, Bent Sørensen, Jørgen Haugen Sørensen, Peter Brandes og Suste Bonnén, ofte kigger indenfor for at se, hvordan stenhuggerarbejdet skrider frem.

Det er kunstnerne, der får æren for de skulpturer, der stilles op rundt om i verden. Men det er Flemming Nielsen og hans ni stenhuggere, der hugger skulpturerne i enten granit, marmor eller sandsten. Det generer imidlertid ikke Flemming.

- Jeg er håndværkeren. Det er kunstneren, der skaber formen, og håndværkeren, som laver kopien. At det så er en kopi, der er skabt af godt håndværk, gør ikke noget, siger Flemming Nielsen.

- Jeg elsker mit job og kunne ikke forestille mig noget som helst andet. Hver eneste dag og hver eneste skulptur er en faglig udfordring. Og arbejdet med skulpturerne giver mig en masse oplevelser og kontakt med mange spændende mennesker.

I disse dage lægger han og medarbejderne sidste hånd på en gigantisk skulptur af kunstneren Bjørn Nørgaard. En otte meter høj og 31 tons tung søjle med en nyfortolkning af 4000 år gamle skrifttegn. Skulpturen skal om en måneds tid stilles op ved Vejle Banegård.

Lige i øjeblikket arbejder Flemming Nielsen og Jan Guldbrandsen, som i ni år har været stenhugger-assistent for billedhuggeren Jørgen Haugen Sørensen i Italien, på den otte meter høje Bjørn Nørgaard skulptur til Vejle banegård.

- Den skulptur i granit har en sjov historie bag sig. For 10 år siden blev granitblokken, der den gang vejede 96 tons transporteret hertil med DSB. Men nogle km herfra knækkede skinnerne simpelthen som tændstikker under den tunge last. Blokken blev læsset af godsvognen ved siden af sporet, og så byggede vi ellers et telt op omkring blokken og huggede på stedet.

- Vi huggede en skulptur på 30 tons, som blev stillet op i et kulturcenter i Kiel. Resten overtog DSB med en klausul om, at blokken siden skulle bruges til en anden skulptur. Det sker så nu 10 år senere, hvor andre godt 30 tons ender foran banegården i Vejle.

Hans arbejdsredskaber er en vinkelsliber, en lufthammer og så hammer og mejsel, men 90 procent af arbejdet foregår faktisk med de små værktøjer, hammer og mejsel, i hånden.

Overtog firmaet

At Flemming fra Horsens skulle hugge skulpturer for kunstnerne og selv overtage kunstnerens foretrukne stenhuggerfirma „lå ikke lige i kortene“.

Han er søn af en stenhugger. Naturligt blev Flemming uddannet stenhugger, og faderen regnede bestemt med, at sønnen skulle overtage det daværende firma på Langmarksvej i Horsens.

- Jeg blev godt nok udlært stenhugger hos det store firma, Gudnason, i Give. Men helt ærligt - jeg havde ikke spor lyst til at hugge gravsten. Umiddelbart efter fik jeg muligheden for at komme ind i firmaet her, der går helt tilbage til 1913.

-Jeg havde kun været her få år, da min far blev syg, og jeg måtte hjem og drive firmaet i Horsens. Men det var altså ikke mig, måtte jeg erkende. Og jeg vendte tilbage her til Sydhavnen til det arbejde, jeg holdt af.

Det er nu 11 år siden. I de første år var han menig medarbejder. For fire år siden blev Flemming Nielsen ansat som direktør i firmaet, og for snart to år siden overtog han det så selv.

Flemming Nielsen har nu fået mindre tid til selv at hugge.

- Meget tid går med møder med kunstnerne, tage til Sverige for at godkende granitten, at tage ud til de lokaliteter, hvor den færdige skulptur skal stå o.s.v.

- Men jeg sørger trods alt for at hugge så meget, at jeg stadig kan håndværket. Igennem årene har jeg rejst en del ude, når vi i ugevis var beskæftiget med at stille en skulptur op. De oplevelser lader jeg nu de unge stenhuggere få.

Spand i granit

Allermest nyder Flemming at være alene tilbage i stenhuggeriet, når andre er gået hjem. Så

hugger han enten kunstnerens - eller sine egne - små kunstværker.

Ud over skulpturerne for kunstnerne løser han en række andre opgaver.

- Det spænder vidt. Fra et spi-sebord i marmor til 175.000 kr. til en dansk forretningsmand til sandstensportaler for halvanden million kr. til en anden erhvervsmands gods.

- Og så restaurerer vi gravmæler på Assistens Kirkegården. Når gravmæler og gravsten i sandsten eller marmor er forvitret, laver vi en nøjagtig kopi. Jeg har blandt andet restaureret H.C. Andersens og von Scholtens gravsteder.

- Desuden arbejder vi med renoveringer af gamle bygninger for stadsarkitekten og gamle kunstværker for Ny Carlsberg Fondet og Glyptoteket. Fra bygningsarbejde på Christiansborg for eksempel til restaurering af det gamle springvand „Caritas“ på Store Torv, en opgave som løb over fem år.

- Også mindre, men sjove opgaver tager vi os af. En af de skægge var, da kunstneren Suste Bonnén kommer med en plastic-spand til 10,95 fra ISO og bad mig bruge den som model for en kopi i granit.

Ordrebogen fyldt

At være kunstnerens hænder er „fast arbejde“.

Normalt har firmaet, der omsætter for syv mill. kr. om året, ordrebogen fyldt et halvt eller helt års tid frem.

- Men i øjeblikket går det vildt godt. Lige nu har vi 14 forskellige kunstværker i ordre.

Stenhuggerne i Sydhavnen er gode. Deres nærmeste konkurrenter er faktisk de italienske stenhuggere, der også er kendt for deres håndværk. Men de danske har endda en ekstra force.

Italienerne arbejder i marmor og sandsten. Danskerne arbejder både i marmor, sandsten, de to bløde stenarter, men også den hårde granit, som italienerne slet ikke mestrer.

- Granitten bliver ved at være der. Mens sandsten og marmor langsomt forvitrer, forgår granitten ikke. Og der er da noget fascinerende ved at vide, at de skulpturer, jeg i dag er med til at skabe i granit, også vil stå der om mange hundrede år, filosoferer Flemming Brian Nielsen.